

ξα τὸ δάσκαλο (ἐμπλεξα = ἐζήτησα τὸν λόγον) αὐτόθ. ||
"Ἀσμ.

Ἔς τὸ δασκαλεύω με στείλανε, | νὰ πᾶ' νὰ μάθω γράμματα,
νὰ πᾶ' νὰ μάθω γράμματα | καὶ γράμματα δὲν ἔμαθα
Βιθυν. (Κατιρ.)

"Ἄς πᾶω εἰς τὸ δασκαλεύω, | ἴσως ὁ νοῦς της ἔβαλε
νὰ ἔμψυ νὰ μάθῃ γράμματα, | νὰ ἔμψυ νὰ κάμῃ θάματα
Ρόδ.

δασκαλέλι τό, ἀμάρτ. δασκαλέλ' Λέσβ. (Ἀγιάσ. κ.ά.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. δάσκαλος καὶ τῆς ὑποκορ. κατὰλ. -έλι.
Δασκαλάκι 1, τὸ ὅπ. βλ.

δασκάλεμα τό, πολλαχ. δασκάλεμα Πόντ. (Οἶν.) δα-
σκάλεμαν Πόντ. (Σταυρ. Τραπ.) δεσκάλεμαν Πόντ. (Χαλδ.)
δασκάλιμα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ ρ. δάσκαλεῖω. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ.

Διδασκαλία, διδασκαλία, νοουθεσία Ἀθῆν. Ἰμβρ. Κῶς Μακεδ.
(Βέρ.) Πόντ. (Οἶν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.
Ἀκαρναν. Ὑπάτ.) — Κ. Παλαμ., Γράμματ. II, 156, 174—
Λεξ. Βάιγ. Αἰν. Ἡπίτ. Δημητρ.: "Ἀρχισες πάλι τὸ δασκά-
λεμα; Εἴκοσι χρόνια ἀκούω αὐτὰ τὰ πράγματα με σένα Ἀθῆν.
Δὲν ξεφεύγει αὐτὸς ἀπὸ τὸ δασκάλεμα, πὺν τοῦ ἴκταν αὐ-
τόθ. Κατὰ τὸ δασκάλεμα πὺν τοῦ ἴκταν, ἔθ θὰ τὰ βγάλῃ
πέρα Κῶς. Ἀτὰ εἶναι ξένα δασκαλέματα Οἶν. Τοῦ φτά-
νονν τοῦ λαοῦ μας τὰ γενναῖα δασκαλέματα τῆς μικροπο-
λιτικῆς Κ. Παλαμ., Γράμματ. II, 156. Συνών. ἀρμύ-
νη 2. β) Κακὴ συμβουλή, κρυφία εἰσήγησις, προτροπὴ
πρὸς τὸ κακὸν Ὀρθ. (Ἀδριανούπ.) Κεφαλλ. Μακεδ. (Βέρ.
Βόιον) Παξ. Πελοπ. (Γαργαλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)
—Κ. Παλαμ., Γράμματ. II, 119: Τὰ ξέρω ἡγὼ τὰ δασκαλέ-
ματα πὺν κάνεις ἔς τὸ γιό σου. Οὕλῃ μέρα τὸν δασκαλεύ-
εις, γιὰ νὰ με πειράξῃ Κεφαλλ. Θὰ τὸν ἀρχίσῃ με τὰ δασκα-
λέματά του καὶ θὰν τότε κάνῃ ἴσο κι ὁμοιο του Γαργαλ.
Μὲ τρόπους καὶ με δασκαλέματα μεταμορφώνει τὸ παιδί ἔς
ἐνα εἶδος ἠθικοῦ σακάτη Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν.

δασκαλευτής ὁ, ἐνιαχ. δασκαλεύτρα Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. δάσκαλεῖω.

Ὁ σύμβουλος ἐπὶ κακῶ, ἐπὶ ἐρωτικῶν ἰδίως ὑποθέσεων.
ἐνθ' ἄν. Συνών. δάσκαλος 3.

δασκαλευτός ἐπίθ. ἐνιαχ. δασκαλευτέ Τσακων. (Κα-
στάν. Μέλαν. Πραστ. Τυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δάσκαλεῖω.

Ὁ ἔχων ὑποστῆ διδασκαλίαν, καθοδηγήσιν, εἶμαι δα-
σκαλεμένος (διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάσκαλεῖω), ἐνθ' ἄν.:
Ἐκάνε δασκαλευτέ (ἦρθε δασκαλεμένος) Τσακων. (Μέλαν.
κ.ά.) Ἡ ἐκὶ ἔχα δασκαλευτὰ ἁ μάτη σι τσι νὰ ἔ' αὐλῇ (τὴν
εἶχε δασκαλεμένη ἡ μάνα της τί θὰ εἴπῃ) αὐτόθ. Ἡ ἐδα-
σκαλεύε ὁ ἀτσε (τὸν δασκάλεψε ὁ μέγας) αὐτόθ.

δασκαλεύω κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ.) δασκαλεύου κοιν.
βορ. ἰδιωμ. Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) δασκαλεύου Ἡπ. (Κόνιτς.)
δασκαλεύω Πόντ. (Οἶν.) δασκαλεύω Πόντ. (Σταυρ. Τραπ.
κ.ά.) δεσκαλεύω Πόντ. (Χαλδ.) γασκαλεύω Καππ. (Ἀρα-
βάν.) δασκαλεύω Ἄνδρ. Ἰκαρ. Κάρπ. Κρήτ. Κύν. Κῶς
Μεγίστ. Ρόδ. Σίφν. Χίος (Πισπιλ.) δασκαλεύγω Ρόδ.
δασκαλεύγου Εὐβ. (Ἀνδρων.) Λέσβ. (Ἀγιάσ. κ.ά.) δασκα-
λεύγω Ρόδ. δασκαλεύγω Κῶς Ρόδ. Σύμ. κ.ά. δασκαλεύ-
κω Κύπρ. Κῶς κ.ά. δασκαλεύγκουρ ἐνι Τσακων. (Μέλαν.

Πραστ. Τυρ. Καστάν.)

Τὸ Βυζαντ. δάσκαλεῖω. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ. Ὁ
τύπ. δάσκαλεῖω καὶ εἰς Βλάχ.

1) Διδάσκω, ἐπαγγέλλομαι τὸν διδάσκαλον Εὐβ. (Χαλκ.)
Ἰκαρ. Κάρπ. Πελοπ. (Καρδαμ.) Πόντ. (Σταυρ. Τραπ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Λαμ.) — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Μπριγκ.:
Ποῦ δασκαλεῖς τώρα, δάσκαλι; Αἰτωλ. Ἰγὼ δασκάλιψα
ἔς τοῦ χουριό αὐτόθ. Καλογέροι καὶ ἀσκητὲς δασκαλεύ-
γανε ἔς τὰ παιδιὰ τῇ δικῇ τους θρησκείᾳ Ἰκαρ. Τσοίταξε
ἡ γραῖα πῶς δασκαλεύει τῇ γοπελίτῃ ἔς τὸ γνέσιμο
Καρδαμ. || Παροιμ.

Δασκάλεψε, δασκάλεψε, | ἔμαθε ἡ Μάρω γράμματα
(διὰ τῆς ἐπιμονῆς ἐπιτυχάνεται τὸ ἐπιδιωκόμενον) Κάρπ.
|| Ἀσμ.

Καὶ φέρουν μέσα Χιώτισσες | δασκάλες καὶ μαστόρισσες,
νὰ δασκαλέφουν τὸ φιλι | κάθε μιανῆς με τὴν τιμὴ
Χαλκ.

Δάσκαλε, δασκάλεψον, | σκύλλ' κοβόρᾳ σώρεψον
(σκύλλ' κοβόρᾳ = περιττώματα σκύλλου) Τραπ. 2) Συμ-
βουλεύω, νοουθετῶ, καθοδηγῶ, κατηγῶ κοιν. καὶ Καππ.
(Ἀραβάν.) Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν. Χαλδ.): Εἶναι φρόνιμα τὰ
παιδιὰ της, κάθε μέρα τὰ δασκαλεύει Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)
Δασκαλεύγω τογ γούλ-λην δὴν ὥραμ, μ' εὐτὸς ἔμ βαίρνει
χαπάρι Κῶς. Δασκάλεψ' ἀτόνα Οἶν. Τὸν εἶχε μάρτ'ρα
κι τὸν δασκάλιψ' ἔς τοῦ δρόμου, τί θὰ πῇ Εὐβ. (Ἀκρ.)
Καλὰ τὸν ἐδασκάλεψε Χίος. Δασκάλιψι τοῦ πιδὶ νὰ σ' ἀ-
κούῃ Στερελλ. (Ὑπάτ.) Δὲν τὸν δασκάλιψα ἰγὼ, αὐτὸς
προυμύθιψι τοῦ πιδὶ (προυμύθιψι = συνεβούλευσε) Μακεδ.
(Νάουσ.) Κατὰ πὺν τὰ καταφέρνει, φαίνεται πῶς τὸν ἔχουνε
δασκαλεμένο καὶ ξεσκολισμένο ἄλλοι Κρήτ. (Ἐμπαρ.) Εἶναι
δασκαλιμένους οὐ γιὸς ἀπ' τοῦν πατέρα κι κρέν' ἔτσ' (κρέν' =
ὁμιλεῖ) Στερελλ. (Ἀχυρ.) Προυξινὰ γίν' dan, δὸν δάσκαλον
θέλουν νὰ δασκαλιφτοῦν, ἂν δὸν βρίστ' εὐλουγον Λέσβ.
(Μανταμάδ.) Τὸν δασκάλιψα ἰγὼ (τὸν ἐνουθέτησα) Στερελλ.
(Ὑπάτ.) Τὸν εἶχε δασκαλέψει ἡ γραῖα (ἐκ παραμυθ.) Ἀθῆν.
Γυρ' ζι ἀπὸν σπὶτ' σὶ σπὶτ' δασκαλεύουντας τοῦν κόσμον
πειὸν νὰ ψηφίσ' γιὰ προύδρον Μακεδ. (Πεντάλοφ.) Ἐδα-
σκάλεψε τὸ μικρὸ του ἐγγόνι Θ. Κολοκοτρ., Διήγ. συμβάντ.,
2, 96 Τὰ δασκαλεύτηκα ἐγὼ αὐτά, τὰ ἔμαθα καὶ χόρτασα
πιά Νουμ. 16, 4 || Φρ. Εἶναι δασκαλεμένος (ἔχει νοουθετη-
θῇ) πολλαχ. || Παροιμ.

Δάσκαλε πὺν δασκάλενες καὶ νόμο δὲν ἐκράτεις
(ἐπὶ τῶν πραττόντων τὰ ἀντίθετα τῶν ὅσων διὰ τοῦ λόγου
ὑποστηρίζουν) Ρόδ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.
"Ὅστις παθαίνει ἓνα, δασκαλεύει ἑκατὸ (τὸ πάθημα τοῦ
ἐνὸς σωφρονίζει πολλοὺς) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 228, 761.
Ἀνθρωπος δασκαλεμένος | σπαθὶ ἀκονισμένο
(ὁ νοουθετημένος ἄνθρωπος ἀποκτᾷ μεγαλυτέραν ἱκανότητα)
Κρήτ.

Δελεύω, λαλαχεύω, | τὸν Γιάννε μ' δασκαλεύω
(δελεύω = θαυμάζω, λαλαχεύω = θαυπέω) ἐπὶ γυναικῶν,
αἱ ὁποῖαι διὰ θαυπειῶν καὶ κολακειῶν κρατοῦν πιστοὺς τοὺς
συζύγους των Χαλδ. || Γνωμ. Νὰ δασκαλεύῃ ξέρει, μὰ νὰ
κάνῃ ἐξέμαθε Κεφαλλ. || Ἀσμ.

Ἰγές, προυψές ἱπέρασα ἔπο κλέφτικον λημέρι
κι ἄκουσα πὺν δασκάλιβι Τότσας τὰ παλληκάρια
Θεσσ. (Πήλ.) Μακεδ. (Γρεβεν.)

Εἶχας νιὺς γιὰ τ' ἄρματα, γέροντες νὰ συμβουλεύουν
καὶ γεροντᾶδες κι ἄρχοντες ἄξιους νὰ δασκαλεύουν
Κρήτ.

